

Suvestinė redakcija nuo 2017-10-26 iki 2017-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [102-2049](#), i. k. 0941010ISTA000I-722

Nauja redakcija nuo 2004-01-07:

Nr. [IX-1895](#), 2003-12-16, Žin. 2004, Nr. 4-24 (2004-01-07), i. k. 1031010ISTA0IX-1895

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ
Į S T A T Y M A S**

1994 m. gruodžio 21 d. Nr. I-722
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių steigimą, valdymą, veiklą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą.
2. Kai šio Įstatymo nuostatos taikomos ir valstybės įmonei, ir savivaldybės įmonei, vartojamas žodis „įmonė“.

2 straipsnis. Valstybės įmonės ir savivaldybės įmonės samprata

1. Valstybės įmonė yra iš valstybės turto įsteigta arba įstatymų nustatyta tvarka valstybei perduota įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir jos įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise.
2. Savivaldybės įmonė yra iš savivaldybės turto įsteigta arba įstatymų nustatyta tvarka savivaldybei perduota įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso savivaldybei ir jai perduotą ir jos įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise.
3. Valstybės įmonės ir savivaldybės įmonės tikslas – teikti viešąsias paslaugas, gaminti produkciją ir vykdyti kitą veiklą siekiant tenkinti viešuosius interesus.
4. Įmonė yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo.
5. Valstybės įmonės pavadinime turi būti jos teisinę formą nusakantys žodžiai „valstybės įmonė“ arba šių žodžių santrumpa „VĮ“. Savivaldybės įmonės pavadinime turi būti jos teisinę formą nusakantys žodžiai „savivaldybės įmonė“ arba šių žodžių santrumpa „SĮ“.
6. Įmonė privalo turėti bent vieną sąskaitą banke.
7. Įmonės buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.
8. Įmonė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, šiuo Įstatymu, kitais teisės aktais bei savo įstatais.

3 straipsnis. Įmonės teisės ir pareigos

1. Įmonė gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštaruja įmonės įstatams ir jos veiklos tikslams.
2. Įmonė įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per įmonės vadovą. Įmonė negali įgyti civilinių teisių ir pareigų per įmonės savininką ar įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.
3. Įmonės veiklos tikslams įgyvendinti rengiama įmonės veiklos strategija ne trumpesniam kaip 4 metų laikotarpiui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4. Įmonei draudžiama būti kitų juridinių asmenų dalyve.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

5. Savo prievolių įvykdymui užtikrinti įmonė gali įkeisti ilgalaikį materialųjį turtą, išskyrus turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

6. Įmonė gali nustatyti savo produkcijos bei teikiamų paslaugų kainas ir tarifus, išskyrus atvejus, kai juos įstatymų nustatyta tvarka nustato Vyriausybė, savivaldybės taryba ar kita įstatymų nustatyta institucija.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

7. Įmonė turi teisę steigti filialus ir atstovybes Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

8. Įmonės buveinėje turi būti saugomi dokumentai ir kita informacija apie įmonės turtą bei veiklą. Įmonės filialų ir atstovybių buveinėse turi būti saugomi dokumentai ir kita informacija apie šiems filialams bei atstovybėms perduotą turtą, taip pat informacija apie jų veiklą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

9. Įmonės vieši pranešimai, kurių privalomą skelbimą nustato Civilinis kodeksas ir šis Įstatymas, skelbiami elektroniniame leidinyje viešioms pranešimams skelbti, kurį Vyriausybės nustatyta tvarka leidžia juridinių asmenų registro tvarkytojas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4 straipsnis. Įmonės savininkas

1. Valstybės įmonės savininkė yra valstybė. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas valstybė įgyvendina per Vyriausybę arba jos įgaliotą valstybės valdymo instituciją. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina viena valstybės valdymo institucija.

2. Savivaldybės įmonės savininkė yra savivaldybė. Savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas savivaldybė įgyvendina per savivaldybės vykdomąją instituciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

3. Toliau šiame Įstatyme valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdymo institucija, taip pat savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti savivaldybės vykdomoji institucija vadinamos įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiomis institucijomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija:

- 1) tvirtina įmonės veiklos strategiją;
- 2) tvirtina įmonės įstatus;
- 3) priima sprendimą pakeisti įmonės buveinę;
- 4) skiria ir atšaukia įmonės vadovą, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas,

įmonės vardu sudaro ir nutraukia darbo sutartį su įmonės vadovu, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus;

5) skiria ir atšaukia valdybos narius, jeigu sudaroma valdyba;

6) tvirtina įmonės metinius turto įsigijimo ir skolinimosi planus, metines pajamų ir išlaidų sąmatas;

7) tvirtina įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir pelno (nuostolių) paskirstymą;

8) parenka atestuotą auditorių (toliau – auditorius) ar audito įmonę įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti;

9) priima sprendimą reorganizuoti įmonę;

10) priima sprendimą pertvarkyti įmonę, išskyrus šio Įstatymo nustatytas išimtis;

11) priima sprendimus likviduoti įmonę ir atšaukti įmonės likvidavimą;

12) paskiria ir atleidžia įmonės likvidatorių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

5. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sprendžia kitus šiame Įstatyme, kituose teisės aktuose ir įmonės įstatuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

6. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimai turi būti įforminami raštu.

7. Kai šio straipsnio 4 dalies 9 ir 11 punktuose nurodytiems sprendimams priimti šio Įstatymo nustatytais atvejais reikia Vyriausybės nutarimo arba savivaldybės tarybos sprendimo, taip pat kai šio straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytą sprendimą šio Įstatymo nustatytais atvejais priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, Vyriausybės nutarimų projektus parengia valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, jeigu Vyriausybė savo sprendimu tokią instituciją yra paskyrusi, savivaldybės tarybos sprendimų projektus – savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

ANTRASIS SKIRSNIS ĮMONĖS STEIGIMAS IR REGISTRAVIMAS

5 straipsnis. Įmonės steigimo teisinis pagrindas

1. Valstybės įmonę nutarimu steigia Vyriausybė, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

2. Savivaldybės įmonę sprendimu steigia savivaldybės taryba.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytuose teisės aktuose, kuriais steigiama įmonė, be kita ko, turi būti nurodyta:

1) įmonės pavadinimas ir buveinė;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-605](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-16 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-605

2) įmonės steigimo tikslas;

3) įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija;

4) įmonės savininko patikėjimo teise perduodamas turtas.

4. Teisės aktas, kuriuo steigiama įmonė, pateikiamas juridinių asmenų registrui kartu su kitais, teisės aktų nustatytais įmonei įregistruoti, dokumentais.

5. Įmonės steigimo išlaidos kompensuojamos iš įmonės lėšų.

6 straipsnis. Įmonės įstatai

1. Įstatai yra steigimo dokumentas, kuriuo įmonė vadovaujasi savo veikloje.

2. Įmonės įstatuose turi būti nurodyta:
 - 1) įmonės pavadinimas;
 - 2) įmonės teisinė forma – valstybės įmonė ar savivaldybės įmonė;
 - 3) įmonės veiklos tikslai, kurie turi būti apibrėžti aiškiai ir išsamiai, nurodant įmonės veiklos sritis ir rūšis;
 - 4) įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ir jos kompetencija;
 - 5) įmonės valdybos, jeigu ji sudaroma, kompetencija, narių skaičius, valdybos narių skyrimo ir atšaukimo tvarka, narių atsistatydinimo tvarka;
 - 6) įmonės vadovo kompetencija, jo skyrimo, atšaukimo ir atsistatydinimo tvarka;
 - 7) įmonės savininko patikėjimo teise įmonei perduoto turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo tvarka ir sąlygos;
 - 8) įmonės įstatų keitimo tvarka;
 - 9) įmonės veiklos laikotarpis, jeigu jis yra ribotas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

3. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencijos, valdybos, jeigu ji sudaroma, kompetencijos, vadovo kompetencijos, jo skyrimo ir atšaukimo tvarkos ir įmonės įstatų keitimo tvarkos įstatuose nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiamo Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma pačiuose įstatuose. Įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-605](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-16 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-605

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4. Steigiamos įmonės įstatus rengia ir tvirtina teisės akte, kuriuo steigiama įmonė, nurodyta įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

5. Pakeistus įmonės įstatus tvirtina įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

6. Įstatai tvirtinami įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens parašu ir institucijos antspaudu, jeigu institucija antspaudą privalo turėti.

7. Steigiamos įmonės įstatai pateikiami juridinių asmenų registrui. Steigiamos įmonės įstatai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti juridinių asmenų registrui per 6 mėnesius nuo įstatų patvirtinimo dienos.

8. Pakeisti įstatai įsigalioja nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre. Tokiais atvejais kartu su teisės aktų nustatytais dokumentais juridinių asmenų registrui turi būti pateikti pakeisti įmonės įstatai ir nurodyti jų pakeitimai.

7 straipsnis. Įmonės įregistravimas

1. Įmonė laikoma įsteigta ir gali pradėti veiklą nuo jos įregistravimo juridinių asmenų registre.

2. Įmonė įregistruojama po to, kai yra patvirtinti įmonės įstatai, sudaryta valdyba (jeigu įstatuose nustatyta, kad ji sudaroma), įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu paskirtas įmonės vadovas ir juridinių asmenų registrui pateikti Civiliniame kodekse, šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nurodyti dokumentai.

8 straipsnis. Juridinių asmenų registro duomenys

1. Be Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje išvardytų duomenų, juridinių asmenų registre nurodoma:

- 1) įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija;

2) duomenys apie valdybos pirmininką ir įmonės vadovo bei valdybos narių paskyrimo ir jų įgaliojimų pabaigos datas;

3) įmonės veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas;

4) duomenys apie likvidatorių, jo paskyrimo ir įgaliojimų pabaigos datas, likvidatoriaus įgaliojimai, išskyrus numatytus įstatymuose ar įmonės įstatuose.

2. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai priėmus sprendimą, kuriuo buvo pakeistas registro duomuo ar įstatai, įmonės vadovas per įstatymų nustatytus terminus juridinių asmenų registrui turi pateikti šį sprendimą patvirtinantį dokumentą ir kitus teisės aktų nustatytus dokumentus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-605](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-16 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-605

TREČIASIS SKIRSNIS ĮMONĖS VALDYMAS

9 straipsnis. Įmonės organai

1. Įmonės organai yra įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ir vienasmenis valdymo organas – įmonės vadovas.

2. Įmonės įstatuose gali būti numatytas ir kolegialus įmonės valdymo organas – valdyba.

3. Įmonė įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per įmonės vadovą.

4. Įmonės vadovas ir valdybos nariai turi vengti situacijos, kad jų asmeniniai interesai prieštarautų ar galėtų prieštarauti įmonės interesams. Susidarius tokiai situacijai, valdybos narys ir įmonės vadovas per 10 dienų privalo apie tai raštu pranešti įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

5. Įmonės organai privalo veikti įmonės naudai, laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų ir vadovautis įmonės įstatais. Įmonės organai neturi teisės priimti sprendimų ar atlikti kitų veiksmų, kurie akivaizdžiai viršija normalią gamybinę ūkinę riziką ar yra akivaizdžiai nuostolingi.

6. Įmonės vadovas ir valdybos nariai, jeigu valdyba sudaroma, nevykdantys arba netinkamai vykdantys pareigas, nurodytas Civiliniame kodekse, šiame ir kituose įstatymuose ir įmonės įstatuose, privalo padarytą žalą atlyginti įmonei visiškai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

10 straipsnis. Valdyba

1. Įmonės valdyba sudaroma, jeigu tai nustatyta įmonės įstatuose. Valdyba sudaroma 4 metams iš ne mažiau kaip 5 narių. Valdybai vadovauja valdybos pirmininkas, kurį iš savo narių renka valdyba.

TAR pastaba. 10 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos valstybės ir savivaldybės įmonėse sudarant naują valdybą. Iki įstatymo Nr. XII-2465 įsigaliojimo (2017-01-01) sudaryta valdyba atlieka savo funkcijas iki kadencijos, kuriai ji buvo sudaryta, pabaigos arba iki bus sudaryta nauja valdyba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2465](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-07-05, i. k. 2016-18821

2. Valdybos nariais turi būti skiriami:

1) valstybės tarnautojai;

2) kiti fiziniai asmenys, kurių skaičius valstybės įmonėse, kurių balanse nurodyto turto vertė ne mažesnė negu 14 000 000 eurų ir pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus yra lygios arba viršija 5 800 000 eurų, turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 įmonės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus. Kitų įmonių valdybose pagal poreikį taip pat gali būti tokių fizinių asmenų;

3) darbuotojų atstovai, kurie turi sudaryti ne mažiau kaip 1/5 įmonės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus, bet ne mažiau kaip vieną.

TAR pastaba. 10 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatos taikomos valstybės ir savivaldybės įmonėse sudarant naują valdybą. Iki įstatymo Nr. XII-2465 įsigaliojimo (2017-01-01) sudaryta valdyba atlieka savo funkcijas iki kadencijos, kuriai ji buvo sudaryta, pabaigos arba iki bus sudaryta nauja valdyba.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2465](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-07-05, i. k. 2016-18821

3. Valdybos nariu gali būti skiriamas ir įmonės vadovas.

4. Valdybos nariu gali būti tik toks fizinis asmuo, kuris atitinka visus šiuos bendruosius reikalavimus:

1) turi aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą;

2) yra nepriekaištingos reputacijos;

3) nesusijęs su kitais juridiniais asmenimis ryšiais, dėl kurių galėtų kilti interesų konfliktas.

5. Kandidatas į valdybos narius ar įmonės valdybos narys nelaikomas nepriekaištingos reputacijos šio Įstatymo tikslais, jeigu įstatymų nustatyta tvarka jis pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo, nusikalstamos veikos nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, teisingumui, visuomenės saugumui, valdymo tvarkai padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą.

6. Specialiuosius reikalavimus valdybos nariams nustato įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija.

7. Per 5 dienas nuo specialiųjų reikalavimų valdybos nariui nustatymo dienos apie valdybos nario atranką įmonė turi viešai paskelbti šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje ir įmonės interneto svetainėje. Skelbime turi būti nurodyti specialieji ir bendrieji reikalavimai valdybos nariui ir paraiškos juo tapti pateikimo įmonei tvarka.

8. Fiziniai asmenys, atitinkantys valdybos nariui nustatytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, paraiškas tapti įmonės valdybos nariu gali teikti įmonei 20 dienų nuo šio straipsnio 7 dalyje nurodyto viešo paskelbimo dienos. Šiam terminui pasibaigus, visą iš fizinių asmenų gautą informaciją įmonė per 5 dienas pateikia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai. Kandidatai į valdybos narius parenkami Vyriausybės nustatyta tvarka.

9. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, turėdama duomenų, keliančių pagrįstų abejonių dėl kandidato į valdybos narius ar valdybos nario atitikties šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, kad šios pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją. Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos, jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip.

10. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija gali atšaukti visus ar pavienius valdybos narius nepasibaigus laikotarpiui, kuriam valdyba buvo sudaryta. Jeigu atšaukiami ar atsistatydina pavieniai valdybos nariai, pavieniai valdybos nariai skiriami į valdybą iki veikiančios valdybos laikotarpio, kuriam ji buvo sudaryta, pabaigos.

11. Paašikėjus, kad valdybos narys neatitinka bendrųjų ir (ar) specialiųjų reikalavimų, jis turi būti atšauktas iš valdybos.

12. Valdyba:

1) nustato įmonės struktūrą;

2) teikia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai išvadas dėl įmonės veiklos strategijos projekto, dėl įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, dėl įmonės metinių pajamų ir išlaidų sąmatų, metinių turto įsigijimo ir skolinimosi planų, taip pat dėl ataskaitinių finansinių metų įmonės veiklos ataskaitos;

3) tvirtina įmonės darbuotojų apmokėjimo ir skatinimo taisykles;

4) nustato įmonės veiklos rodiklius, jeigu šiuos rodiklius nustatyti įstatuose nėra priskirta įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos kompetencijai;

5) priima sprendimus dėl įmonės filialų ir atstovybių steigimo ir jų veiklos nutraukimo;

6) atlieka kitas šiame Įstatyme ir įmonės įstatuose valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.

13. Valdybos nariai veiklą pradeda nuo sprendime dėl jų paskyrimo nurodytos dienos.

14. Jeigu valdyba nesudaroma, šio straipsnio 12 dalies 1, 4 ir 5 punktų nuostatos priskiriamos įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos kompetencijai. Kitas valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas, išskyrus šio straipsnio 12 dalies 2 punkte nustatytą funkciją, atlieka įmonės vadovas.

15. Valdyba gali priimti sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė valdybos narių. Valdybos narys už ar prieš sprendimą gali balsuoti iš anksto raštu įmonės įstatuose nustatyta tvarka. Iš anksto raštu balsavę valdybos nariai laikomi dalyvaujančiais posėdyje svarstant klausimus, dėl kurių šie valdybos nariai balsavo raštu. Valdybos sprendimas yra priimtas, jeigu už jį balsavo 2/3 ar daugiau posėdyje dalyvavusių valdybos narių.

16. Valdyba veikia pagal jos patvirtintą darbo reglamentą.

17. Už veiklą valdyboje jos nariams atlyginama įmonės lėšomis. Vyriausybės nustatyta tvarka. Valdybos nariui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

18. Valdybos nariai privalo saugoti įmonės komercines (gamybines) paslaptis, konfidencialią informaciją, kurią sužinojo būdami valdybos nariais ir kuri buvo nurodyta kaip konfidenciali informacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

11 straipsnis. Įmonės vadovas

1. Įmonės vadovas pradeda eiti pareigas nuo sprendime dėl jo paskyrimo nurodytos dienos. Kai įmonė steigiamą, įmonės vadovu paskirtas asmuo pradeda eiti įmonės vadovo pareigas nuo įmonės įregistravimo dienos.

2. Įmonės vadovas:

1) priima į darbą ir atleidžia darbuotojus;

2) parengia įmonės darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisykles;

3) teikia informaciją valdybai, jeigu ji sudaroma, ir įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančiai institucijai apie įmonės veiklos prognozes, planus (nurodo reikalingų investicijų ateinančiais finansiniais metais sumas) ir įvykius, turinčius esminę reikšmę įmonės veiklai;

4) tvirtina įmonės filialų ir atstovybių nuostatus;

5) skiria ir atšaukia įmonės filialų ir atstovybių valdymo organų narius;

6) atlieka kitas šiame Įstatyme ir įmonės įstatuose įmonės vadovo kompetencijai priskirtas funkcijas.

3. Įmonės vadovas organizuoja kasdieninę įmonės veiklą ir veikia įmonės vardu esant santykiams su kitais asmenimis. Įmonės vadovas turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius. Įmonės įstatuose gali būti nurodyti sandoriai, kuriems sudaryti būtina turėti valdybos, o jeigu valdyba nesudaroma, – įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos išankstinį pritarimą.

4. Įmonės vadovas negali būti tos įmonės vyriausiuoju buhalteriu (buhalteriu). Asmuo negali būti įmonės vadovu, jeigu:

1) įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

3) įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

4) įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

5) yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys;

6) yra atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

7) įstatymų nustatyta tvarka jam atimta teisė eiti tokias pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1619](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06521

5. Įmonės vadovas negali būti kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu be įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sutikimo. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sprendimą dėl sutikimo įmonės vadovui būti kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu priima gavusi įmonės vadovo rašytinį prašymą. Šis įmonės vadovo prašymas turi būti išnagrinėtas per 10 darbo dienų nuo jo gavimo institucijoje dienos. Sutikimas duodamas, jeigu įmonės vadovo buvimas kito juridinio asmens darbuotoju ar organo nariu nesukelia interesų konflikto, nekliudo jam tinkamai vykdyti pareigų, nurodytų Civiliniame kodekse, šiame ir kituose įstatymuose ir įmonės įstatuose. Įmonės vadovas, pažeidęs šioje dalyje nustatytą reikalavimą, turi būti atšauktas iš įmonės vadovo pareigų.

6. Įmonės vadovas atsako už:

1) įmonės veiklos strategijos projekto parengimą ir jo pateikimą valdybai, jeigu ji sudaroma, ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai;

2) įmonės veiklos organizavimą;

3) pranešimą įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ir valdybai, jeigu ji sudaroma, apie įvykius, turinčius esminę reikšmę įmonės veiklai;

4) įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir jo pateikimą kartu su auditoriaus išvada bei audito ataskaita valdybai, jeigu ji sudaroma, susipažinti ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai tvirtinti per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos;

5) įmonės metinių turto įsigijimo ir skolinimosi planų, metinių pajamų ir išlaidų sąmatų sudarymą ir jų pateikimą valdybai, jeigu ji sudaroma, svarstyti ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai tvirtinti;

6) įmonės veiklos ataskaitos parengimą;

7) įmonės duomenų ir dokumentų pateikimą juridinių asmenų registru;

8) įmonės viešų pranešimų paskelbimą;

9) dokumentų ir kitos informacijos apie įmonę saugojimą;

10) įmonės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo įmonės įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis;

11) kitus veiksmus, nustatytus įmonės vadovui šiame Įstatyme, kituose teisės aktuose ir įmonės įstatuose.

7. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai priėmus sprendimą atšaukti įmonės vadovą, su juo sudaryta darbo sutartis nutraukiama Darbo kodekse nustatyta tvarka.

8. Darbo ginčai tarp įmonės vadovo ir įmonės nagrinėjami teisme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ĮMONĖS NUOSAVAS KAPITALAS, TURTAS IR PELNO PASKIRSTYMAS

12 straipsnis. Įmonės nuosavas kapitalas

1. Įmonės nuosavą kapitalą sudaro:

1) įmonės savininko kapitalas;

2) turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

3) privalomasis rezervas;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

4) perkainojimo rezervas (rezultatai);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

5) kiti rezervai;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

6) nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

2. Įmonės savininko kapitalą sudaro įmonės savininko jai perduoto turto, jei tai nėra turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė ar dotacija, vertė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

3. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dydį sudaro turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, teisės aktų nustatyta tvarka perduoto įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti, vertė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

4. Įmonėje turi būti sudaromas privalomasis rezervas. Privalomasis rezervas sudaromas iš įmonės paskirstytinojo pelno. Atskaitymai į privalomąjį rezervą turi sudaryti ne mažiau kaip 1/20 paskirstytinojo pelno. Jie turi būti vykdomi tol, kol privalomojo rezervo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo vertės. Nustatytą dydį viršijanti privalomojo rezervo dalis gali būti perskirstyta skirstant įmonės pelną. Privalomasis rezervas naudojamas tik įmonės nuostoliams dengti. Padengus nuostolius, privalomojo rezervo dydis turi būti atkuriamas laikantis šioje dalyje nustatytos tvarkos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

5. Perkainojimo rezervas (rezultatai) — tai įmonės nuosavo kapitalo pasikeitimas dėl ilgalaikio materialiojo turto ir finansinio turto perkainojimo. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai

perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Perkainojimo rezervu negalima mažinti įmonės nuostolių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

6. Kiti rezervai sudaromi įmonės įstatuose nustatyta tvarka iš įmonės paskirstytinojo pelno, naudojami įmonės įstatuose nustatytiems tikslams ir naikinami įmonės įstatuose nustatyta tvarka. Šie rezervai gali būti sudaromi tik po to, kai yra atliktas atskaitymas į privalomąjį rezervą. Skirstant finansinių metų pelną, kiti nepanaudoti rezervai, jeigu jų nenumatoma panaudoti, gali būti pervedami į paskirstytinąjį pelną (nuostolius).

TAR pastaba. 12 straipsnio 6 dalies nuostatos taikomos paskirstant įmonių 2017 metų ir vėlesnių metų paskirstytinąjį pelną.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); *Žin.*, 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

Nr. [XIII-701](#), 2017-10-19, paskelbta TAR 2017-10-25, i. k. 2017-16809

7. Įmonės turto vertės padidėjimas savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyje registruojamas:

1) iš įmonės lėšų, tai yra iš nepaskirstytojo pelno (nuostolių) ir kitų rezervų (išskyrus privalomąjį rezervą) sukurto turto verte;

2) iš įmonės savininko turtui įsigyti, sukurti ar jo vertei padidinti skirtų lėšų sukurto turto verte;

3) įmonės savininko perduoto turto verte.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); *Žin.*, 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

13 straipsnis. Įmonės turtas

1. Įmonei įmonės savininko perduotas ir įmonės įgytas turtas nuosavybės teise priklauso įmonės savininkui.

2. Įmonei gali būti perduodamas bet koks įmonės savininko turtas, kurį pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą galima perduoti įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti. Turtas perduodamas teisės aktų nustatyta tvarka, turto perdavimo akte nurodant jo balansinę vertę. Įmonės savininko perduotą turtą įmonė valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise įmonės įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis, nepažeisdama šio ir kitų įstatymų bei kitų asmenų teisių ir interesų.

3. Įmonei įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka gali būti skiriamos lėšos įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu. Sprendimą iš įmonės lėšų arba iš įmonei skirtų lėšų sukurto turto verte registruoti įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalies padidėjimą priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Iš įmonei skirtų lėšų sukurtas turtas laikomas dotacija, kai lėšos skiriamos infrastruktūrai įsigyti ar sukurti, taip pat įmonės valdomos infrastruktūros vertei padidinti, jeigu infrastruktūra, kuri būtų įsigyta, sukurta ar kurios vertė būtų padidinta, priskirtina turtui, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

5. Sprendime įmonei perduoti įmonės savininko turtą patikėjimo teise, jeigu perduodamas turtas nėra dotacija, turi būti nurodyta, kurioje nuosavo kapitalo dalyje – įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo – turi būti

registruojamas įmonės turto vertės padidėjimas. Įmonei perduodamas patikėjimo teise valdyti turtas laikytinas dotacija, jeigu šis turtas yra trumpalaikis. Sprendime dėl turto perdavimo patikėjimo teise turi būti nurodyta, kad turtas yra dotacija.

6. Dalis įmonės turto Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka gali būti perduota kitiems asmenims nuosavybės ar patikėjimo teise Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimu. Sprendimo projektą rengianti valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija Vyriausybės nustatyta tvarka turi pagrįsti jo atitiktį Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytiems valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principams bei įvertinti dėl dalies įmonės turto perdavimo kitiems asmenims kylančią riziką tenkinti įmonės kreditorių reikalavimus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar savivaldybių biudžetų lėšomis. Sprendime perduoti įmonės turto dalį kitiems asmenims turi būti nurodyta, kurioje nuosavo kapitalo dalyje – įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo – turi būti registruojamas įmonės turto vertės sumažėjimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2613](#), 2016-09-20, paskelbta TAR 2016-09-29, i. k. 2016-24187

7. Apie Vyriausybės ar savivaldybės tarybos sprendimą perduoti įmonės turto dalį įmonės vadovas per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo turi viešai paskelbti šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje arba raštu pranešti kiekvienam įmonės kreditoriui. Įmonė privalo suteikti papildomą prievolių įvykdymo užtikrinimą to pareikalavusiam kreditoriui, jeigu yra pagrindas manyti, kad prievolę įvykdyti bus sunkiau. Kreditorius reikalavimus papildomai užtikrinti prievolių įvykdymą gali pateikti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo viešo paskelbimo apie sprendimą perduoti įmonės turto dalį dienos arba nuo rašytinio pranešimo įteikimo jam dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

8. Atlikus turto vertinimą, įmonės turtas apskaitoje turi būti registruojamas pagal turto būklę jo vertinimo dieną turto vertinimo ataskaitoje nurodyta verte.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); Žin., 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

14 straipsnis. Įmonės finansinių ataskaitų rinkinys

1. Įmonės finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ne vėliau kaip per 4 mėnesius, pasibaigus įmonės finansiniams metams, turi patvirtinti įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija.

3. Tvirtinamas tik audituotas metinių finansinių ataskaitų rinkinys.

4. Patvirtintas metinių finansinių ataskaitų rinkinys per 30 dienų nuo jo patvirtinimo dienos kartu su auditoriaus išvada ir audito ataskaita turi būti pateiktas Juridinių asmenų registrui.

5. Įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas per 25 dienas, pasibaigus įmonės finansinių metų ketvirčiui. Įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius įmonės vadovas pateikia valdybai ir įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); Žin., 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

15 straipsnis. Pelno (nuostolių) paskirstymas

1. Įmonės paskirstytinasis pelnas (nuostoliai) turi būti paskirstytas (paskirstyti) ne vėliau kaip per 4 mėnesius, pasibaigus įmonės finansiniams metams.

2. Įmonės vadovas kartu su įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniu valdybai, jeigu ji sudaroma, ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai turi pateikti sprendimo dėl įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projektą. Projekte turi būti nurodyta:

1) ankstesnių finansinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje;

2) ataskaitinių finansinių metų grynas pelnas (nuostoliai);

3) pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai);

4) paskirstytinasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje;

5) pervedimai iš rezervų;

6) paskirstytinasis pelnas (nuostoliai);

7) pelno dalis, skiriama į privalomąjį rezervą;

8) pelno dalis, skiriama į rezervus, naudojamus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams;

9) pelno dalis, skiriama į kitus rezervus;

10) į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokama įmonės pelno įmoka;

11) nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), perkeliamas (perkeliami) į kitus finansinius metus.

3. Į rezervus darbuotojų premijoms, socialiniams, kultūriniais ir panašioms tikslams gali būti skiriama ne daugiau kaip 1/10 paskirstytinojo pelno.

4. Įmonės paskirstytinąjį pelną (nuostolius) sudaro ataskaitinių finansinių metų pelno (nuostolių) ir ankstesnių finansinių metų nepaskirstytojo pelno (nuostolių) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje bei pervedimų iš rezervų suma.

5. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija negali tvirtinti jai pateikto šio straipsnio 2 dalyje nurodyto sprendimo dėl įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, kuriame numatyta į valstybės ar savivaldybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) įmonė yra nemoki ar po į valstybės ar savivaldybės biudžetą sumokėtos pelno įmokos taptų nemoki;

2) paskirstytinojo pelno (nuostolių) suma yra neigiama (gauta nuostolių);

3) įmonės nuosavas kapitalas, įmokėjus į valstybės ar savivaldybės biudžetą ne mažesnę negu šio straipsnio 6 dalyje nustatyto dydžio įmonės pelno įmoką, taptų mažesnis už įmonės savininko kapitalo, turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo bei turtą, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir yra perduotas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojų valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, atitinkančio kapitalo, privalomojo rezervo ir perkainojimo rezervo sumą;

4) įmonės pajamų ir sąnaudų struktūrą ir pelno paskirstymą tiesiogiai reglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai.

6. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo užtikrinti, kad iš įmonės paskirstytinojo pelno į valstybės ar savivaldybės biudžetą įmokama įmonės pelno įmoka būtų:

1) ne mažesnė kaip 85 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža neviršija 1 procento nuosavo kapitalo grąžos;

2) ne mažesnė kaip 80 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 1 procentas, bet neviršija 3 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

3) ne mažesnė kaip 75 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 3 procentai, bet neviršija 5 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

4) ne mažesnė kaip 70 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 5 procentai, bet neviršija 10 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

5) ne mažesnė kaip 65 procentai įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 10 procentų, bet neviršija 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos;

6) ne mažesnė kaip 60 procentų įmonės paskirstytinojo pelno, jei įmonės ataskaitinių finansinių metų nuosavo kapitalo grąža yra didesnė negu 15 procentų nuosavo kapitalo grąžos.

7. Įmonės nuosavo kapitalo grąža apskaičiuojama naudojant audituoto metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną (nuostolius) dalijant iš nuosavo kapitalo šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

8. Skaičiuojant valstybės įmonės nuosavo kapitalo grąžą, ataskaitinių finansinių metų grynasis pelnas (nuostoliai) koreguojamas:

1) ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną padidinant (grynuosius nuostolius sumažinant) mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, nustatyto Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatyme, suma, sumažinant apskaičiuoto pelno mokesčio, nustatyto Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, suma;

2) ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną padidinant (grynuosius nuostolius sumažinant) atskaitymų į valstybės biudžetą nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą suma, sumažinant apskaičiuoto pelno mokesčio, nustatyto Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, suma.

9. Vyriausybė ar savivaldybės taryba jų nustatyta tvarka gali nustatyti mažesnę, negu nurodyta šio straipsnio 6 dalyje, įmonės pelno įmoką į valstybės ar savivaldybės biudžetą, jeigu yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) įmonė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą arba valstybės įmonė įgyvendina ar dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu pripažintą ypatingos valstybinės svarbos projektą;

2) įmonės paskolos, išperkamosios nuomos įsipareigojimai ir kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai (išskyrus ateinančių laikotarpių pajamas, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimus ir dotacijas), kurie nurodyti įmonės audituotame ataskaitinių metinių finansinių ataskaitų rinkinyje, sumokėjus pelno įmoką, viršytų įmonės nuosavo kapitalo dydį.

10. Šio straipsnio 2 dalies 10 punktą ir 6 dalis netaikomi įmonei, kuri yra centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija Lietuvos Respublikoje ir kurios pelno panaudojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymas.

11. Įmonės pelno dalis, likusi pagal šio straipsnio 9 dalies 1 punktą sumažinus įmonės pelno įmoką, turi būti skiriama Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu pripažintiems ypatingos valstybinės svarbos arba Vyriausybės sprendimu pripažintiems valstybei svarbiems ekonominiams projektams, kuriuos ši įmonė įgyvendina arba dalyvauja juos įgyvendinant.

12. Įmonė pelno įmoką į valstybės ar savivaldybės biudžetą turi pervesti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos.

TAR pastaba. 15 straipsnio nuostatos taikomos paskirstant įmonių 2017 metų ir vėlesnių metų paskirstytinąjį pelną. Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); Žin., 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

Nr. [XIII-701](#), 2017-10-19, paskelbta TAR 2017-10-25, i. k. 2017-16809

PENKTASIS SKIRSNIS ĮMONĖS VEIKLOS KONTROLĖ

16 straipsnis. Įmonės veiklos ataskaita

1. Įmonės vadovas kartu su įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniu valdybai, jeigu ji sudaroma, ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai turi pateikti ataskaitinių finansinių metų įmonės veiklos ataskaitą.

2. Įmonės veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta:

- 1) įmonės veiklos strategijos, įmonės veiklos tikslų įgyvendinimo rezultatai;
- 2) įmonės investicijos per finansinius metus;
- 3) įvykiai, turintys esminę reikšmę įmonės veiklai per finansinius metus;
- 4) įmonės veiklos planai ir prognozės;
- 5) galimi numatyti esminiai rizikos veiksniai ir jų sumažinimo priemonės;
- 6) įmonėje įdiegta vidaus kontrolės sistema;
- 7) įmonės turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas (nurodomos šio turto vertės padidėjimo arba sumažėjimo priežastys);

8) įmonės sandoriai (kartu nurodoma, kokie sandoriai yra nesusiję su įprastine įmonės veikla);

9) įmonės filialai ir atstovybės, jeigu jų yra, šių padalinių veikla ir veiklos rezultatai;

10) darbuotojų skaičiaus įmonėje pasikeitimas ir sukurtų naujų darbo vietų skaičius;

11) kita teisės aktuose nustatyta informacija.

3. Įmonės veiklos ataskaitoje taip pat gali būti nurodyta informacija, kurią nustato įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

4. Jeigu kuri nors iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos įmonėje laikoma komercine (gamybine) paslaptimi ar priskirta konfidencialiai informacijai, įmonės veiklos ataskaitoje tokia informacija nenurodoma ir paaiškinama, kodėl tokia informacija nenurodoma.

5. Įmonės veiklos ataskaita yra viešas dokumentas. Kartu su įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniu ji turi būti pateikiama juridinių asmenų registrai ir per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos turi būti paskelbta įmonės interneto svetainėje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

17 straipsnis. Įmonės auditas

1. Valstybės įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį turi patikrinti įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos parinktas auditorius ar audito įmonė. Auditorius ar audito įmonė parenkami Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nustatyta tvarka. Sutartis sudaroma tarp auditoriaus ar audito įmonės, įmonės ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos. Audito paslaugas apmoka įmonė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-333](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07556

2. Savivaldybės įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį turi patikrinti savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba). Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą atlikti tam tikros veiklos nepriklausomą auditą. Auditorius ar audito įmonė metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti parenkami Viešųjų pirkimų įstatymo arba Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nustatyta tvarka. Sutartis sudaroma tarp auditoriaus ar audito įmonės, įmonės ir savivaldybės vykdomosios institucijos. Audito paslaugas apmoka įmonė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

Nr. [XIII-333](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07556

3. Atlikus įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditą, įmonei pateikiama auditoriaus išvada ir audito ataskaita.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4. Įmonės valstybinis veiklos auditas atliekamas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

5. Įmonės vidaus auditas atliekamas vadovaujantis vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); *Žin.*, 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS, PERTVARKYMAS IR LIKVIDAVIMAS

18 straipsnis. Įmonės reorganizavimas

1. Įmonė gali būti reorganizuojama Civilinio kodekso nustatytais jungimo bei skaidymo būdais.

2. Valstybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik Vyriausybei sutikus reorganizuoti įmonę, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei reorganizuoti priimamas atskiras įstatymas. Savivaldybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik savivaldybės tarybai sutikus reorganizuoti įmonę. Vyriausybės nutarime ar savivaldybės tarybos sprendime dėl sutikimo reorganizuoti įmonę, be kita ko, turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, reorganizavimo būdas, reorganizuojamos įmonės, reorganizavime dalyvaujančios įmonės, po reorganizavimo veikiančios įmonės, kiekvienos po reorganizavimo veikiančios įmonės numatomi veiklos tikslai ir įmonės savininko teisės bei pareigos įgyvendinanti institucija.

3. Reorganizuojamų ir reorganizavime dalyvaujančių įmonių vadovai įmonės reorganizavimo sąlygas parengia po to, kai Vyriausybė priima nutarimą ar savivaldybės taryba priima sprendimą sutikti reorganizuoti įmonę. Jeigu įmonėje sudaryta valdyba, reorganizavimo sąlygos turi būti suderintos su valdyba.

4. Reorganizuojant valstybės įmonę, reorganizavime gali dalyvauti tik valstybės įmonės.

5. Reorganizuojant savivaldybės įmonę, reorganizavime gali dalyvauti tik tos savivaldybės įmonės, kurių savininkė yra ta pati savivaldybė.

6. Reorganizuojama įmonė negali būti pertvarkoma.

7. Reorganizavimas laikomas baigtu, kai juridinių asmenų registre įregistruojamos po reorganizavimo sukurtos naujos įmonės ar įregistruojami tęsiančių veiklą įmonių pakeisti įstatai. Naujai kuriamoms įmonėms įregistruoti juridinių asmenų registrui vietoj teisės akto, kuriuo steigiamą įmonę, pateikiamas sprendimas dėl reorganizavimo ir reorganizavimo sąlygos. Įmonė, turėjusi reorganizavime dalyvaujančios įmonės statusą, jo netenka nuo reorganizavimo pabaigos.

19 straipsnis. Įmonės pertvarkymas

1. Įmonė gali būti pertvarkoma į šio straipsnio 2 dalyje nurodytų teisinių formų juridinius asmenis, jeigu visas jos prievoles, teises ir turtą galės perimti kitos teisinės formos juridinis asmuo, veikiantis po pertvarkymo. Po pertvarkymo veikiančiam naujos teisinės formos juridiniam asmeniui pereina pertvarkytosios įmonės turtas, taip pat visos teisės ir pareigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

2. Įmonė gali būti pertvarkoma:

1) iš valstybės įmonės į savivaldybės įmonę;

- 2) iš savivaldybės įmonės į valstybės įmonę;
- 3) į biudžetinę įstaigą;
- 4) į akcinę bendrovę;
- 5) į uždarąją akcinę bendrovę.

3. Sprendimą pertvarkyti įmonę priima įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytas išimtis. Sprendime pertvarkyti įmonę turi būti nurodyta:

1) teisės akto, kuriuo vadovaujamasi priimant sprendimą, numeris, pavadinimas, priėmimo ir įsigaliojimo datos;

2) juridinio asmens, į kurį pertvarkoma įmonė, teisinė forma, pavadinimas, buveinė, veiklos tikslai;

3) kokia teise (nuosavybės ar patikėjimo) įmonės turtą valdys, naudos ir juo disponuos juridinis asmuo, į kurį pertvarkoma įmonė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

4. Apie priimtą sprendimą pertvarkyti įmonę įmonės vadovas turi pranešti juridinių asmenų registrui ir viešai paskelbti šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje tris kartus ne mažesniais kaip 30 dienų intervalais arba viešai paskelbti šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje vieną kartą ir pranešti visiems įmonės kreditoriams raštu. Skelbime arba pranešime turi būti nurodyta:

- 1) įmonės pavadinimas;
- 2) įmonės buveinė;
- 3) įmonės kodas;
- 4) registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie pertvarkomą įmonę;
- 5) juridinio asmens, į kurį pertvarkoma įmonė, teisinė forma;

6) kur ir nuo kada galima susipažinti su juridinio asmens, kuris veiks po pertvarkymo, steigimo dokumentais ir pertvarkomos įmonės praėjusių 3 finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkiniais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

5. Nuo sprendimo pertvarkyti įmonę priėmimo dienos įmonė įgyja pertvarkomos įmonės statusą.

6. Pertvarkymas laikomas baigtu ir įmonė netenka pertvarkomos įmonės statuso nuo juridinio asmens, kuris veiks po pertvarkymo, įstatų (nuostatų) įregistravimo juridinių asmenų registre.

20 straipsnis. Valstybės įmonės pertvarkymas į savivaldybės įmonę

1. Sprendimas pertvarkyti valstybės įmonę į savivaldybės įmonę gali būti priimamas, kai yra Vyriausybės nutarimas dėl sutikimo pertvarkyti valstybės įmonę į savivaldybės įmonę ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais pagrindais perduoti valstybės įmonei patikėjimo teise priklausančią turtą savivaldybės nuosavybėn, taip pat savivaldybės tarybos sprendimas dėl sutikimo, kad savivaldybė taptų po pertvarkymo veikiančios savivaldybės įmonės savininke ir perimtų perduodamą turtą savivaldybės nuosavybėn, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei pertvarkyti į savivaldybės įmonę priimamas atskiras įstatymas.

2. Savivaldybės taryba, priimdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą, kartu įgalioja savivaldybės vykdomąją instituciją atlikti visus su šiuo sprendimu susijusius veiksmus ir tvirtinti po pertvarkymo veikiančios savivaldybės įmonės įstatus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

21 straipsnis. Savivaldybės įmonės pertvarkymas į valstybės įmonę

1. Sprendimas pertvarkyti savivaldybės įmonę į valstybės įmonę gali būti priimamas, kai yra savivaldybės tarybos sprendimas dėl sutikimo pertvarkyti savivaldybės įmonę į valstybės įmonę ir perduoti savivaldybės įmonei patikėjimo teise priklausantį turtą valstybės nuosavybėn, taip pat Vyriausybės nutarimas dėl sutikimo, kad valstybė taptų po pertvarkymo veiksiančios valstybės įmonės savininke ir perimtų perduodamą turtą valstybės nuosavybėn.

2. Vyriausybė, priimdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą nutarimą, kartu įgalioja valstybės valdymo instituciją tvirtinti po pertvarkymo veiksiančios valstybės įmonės įstatus ir įgyvendinti šios valstybės įmonės savininko teises ir pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

22 straipsnis. Įmonės pertvarkymas į biudžetinę įstaigą

1. Įmonė, kuriai pavesta įgyvendinti valstybės ar savivaldybės funkcijas ir kurios turimų piniginių lėšų pakanka jos įsipareigojimams įvykdyti, gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą.

2. Valstybės įmonė gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, išlaikomą iš valstybės biudžeto asignavimų, taip pat iš Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų. Savivaldybės įmonė gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, išlaikomą iš savivaldybės biudžeto asignavimų.

3. Sprendimą pertvarkyti valstybės įmonę į biudžetinę įstaigą priima Vyriausybė. Priimant sprendimą vadovaujamas šio Įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatytais reikalavimais. Sprendime taip pat turi būti nurodyta po pertvarkymo veiksiančios biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (Vyriausybė ar jos įgaliota valstybės valdymo institucija).

4. Sprendimą pertvarkyti savivaldybės įmonę į biudžetinę įstaigą priima savivaldybės taryba.

5. Priėmus sprendimą pertvarkyti įmonę į biudžetinę įstaigą, po pertvarkymo veiksiančios biudžetinės įstaigos nuostatus tvirtina biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinsianti Vyriausybė ar jos įgaliota valstybės valdymo institucija arba savivaldybės taryba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

23 straipsnis. Įmonės pertvarkymas į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę

1. Įmonė gali būti pertvarkoma į akcinę bendrovę, jeigu įmonės savininko kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo (rezultatų) ir kitų rezervų, išskyrus rezervus, nurodytus šio Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 8 punkte, bei nepaskirstytojo pelno (nuostolių) suma yra ne mažesnė negu Akcinių bendrovių įstatyme akcinėms bendrovėms nustatytas minimalus įstatinis kapitalas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

2. Įmonė gali būti pertvarkoma į uždarają akcinę bendrovę, jeigu įmonės savininko kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo (rezultatų) ir kitų rezervų, išskyrus rezervus, nurodytus šio Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 8 punkte, bei nepaskirstytojo pelno (nuostolių) suma yra ne mažesnė negu Akcinių bendrovių įstatyme uždarosioms akcinėms bendrovėms nustatytas minimalus įstatinis kapitalas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

3. Iki sprendimo pertvarkyti įmonę į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę priėmimo įmonės turtas, išskyrus turtą, kuris gali būti tik valstybės nuosavybė, turi būti įvertintas nepriklausomo turto vertintojo teisės aktu, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka.

Turto vertinimo ataskaita turi atitikti Akcinių bendrovių įstatymo nepiniginio įnašo vertinimui nustatytus reikalavimus. Pertvarkant įmonę į akcinę bendrovę, turto vertinimo ataskaita turi būti pateikta juridinių asmenų registrai.

4. Sprendimas pertvarkyti valstybės įmonę į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę gali būti priimamas, kai yra Vyriausybės sutikimas pertvarkyti valstybės įmonę, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei pertvarkyti į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę priimamas atskiras įstatymas.

5. Sprendimas pertvarkyti savivaldybės įmonę į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę gali būti priimamas, kai yra savivaldybės tarybos sutikimas pertvarkyti savivaldybės įmonę.

6. Sprendime pertvarkyti įmonę į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę, be šio Įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų, taip pat turi būti:

1) nurodyta įvertinto įmonės turto vertė, kuri turi atitikti turto vertinimo ataskaitoje nurodytą turto vertę;

2) nurodytas po pertvarkymo veiksiančios akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės įstatinio kapitalo dydis, akcijų skaičius, akcijų nominali vertė. Visos akcijos turi būti paprastosios vardinės akcijos. Akcijų nominalių verčių suma turi atitikti įmonės savininko kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo (rezultatų) ir kitų rezervų, išskyrus rezervus, nurodytus šio Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 8 punkte, bei nepaskirstytojo pelno (nuostolių) sumą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

3) nustatyta pertvarkomos įmonės valdymo organų kompetencija pertvarkymo laikotarpiu, jei ji skiriasi nuo kompetencijos, nustatytos šios įmonės įstatuose.

7. Įmonės savininko turtas, patikėjimo teise įmonės gautas po to, kai buvo priimtas sprendimas pertvarkyti įmonę į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę, turi būti teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka įvertintas nepriklausomo turto vertintojo, jei sprendime perduoti įmonei turtą nurodyta, kad įmonės turto vertės padidėjimas turi būti registruojamas įmonės savininko kapitalo dalyje. Turtas turi būti įvertintas iki akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, veiksiančios po pertvarkymo, įstatų pateikimo juridinių asmenų registrai. Turto vertinimo ataskaita turi atitikti Akcinių bendrovių įstatymo nustatytus nepiniginio įnašo vertinimo reikalavimus. Pertvarkant įmonę į akcinę bendrovę, ši turto vertinimo ataskaita turi būti pateikta juridinių asmenų registrai kartu su šio straipsnio 3 dalyje nurodyta vertinimo ataskaita.

8. Sprendimas pertvarkyti įmonę turi būti patikslintas, jeigu iki akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, veiksiančios po pertvarkymo, įstatų įregistravimo juridinių asmenų registre pasikeitė įmonės savininko kapitalas, privalomasis rezervas, perkainojimo rezervas (rezultatai) ir kiti rezervai, išskyrus rezervus, nurodytus šio Įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 8 punkte, bei nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai). Paaiškęjus, kad reikalavimas dėl įstatinio kapitalo dydžio, nustatytas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje, patikslinus sprendimą, nėra įvykdomas, sprendimas pertvarkyti įmonę atšaukiamas. Sprendimą tikslina arba atšaukia įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei pertvarkyti į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę priimamas atskiras įstatymas. Nuo sprendimo pertvarkyti įmonę atšaukimo įmonė netenka pertvarkomos įmonės statuso.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

9. Patikslinus sprendimą, taip pat turi būti patikslinti po pertvarkymo veiksiančios akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatai, patikslintas įstatinio kapitalo dydis, akcijų skaičius ir akcijų nominali vertė.

10. Įmonės vadovas apie patikslintą ar atšauktą sprendimą pertvarkyti įmonę turi pranešti juridinių asmenų registrai, vieną kartą viešai paskelbti šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje

nurodytame leidinyje ir visiems įmonės kreditoriams pranešti raštu. Patikslinus sprendimą, kartu su pranešimu juridinių asmenų registrai pateikiamas visas patikslinto sprendimo pertvarkyti įmonę tekstas. Skelbime arba pranešime, be šio Įstatymo 19 straipsnio 4 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytų reikalavimų, taip pat turi būti nurodyta priežastis, dėl kurios sprendimas pertvarkyti įmonę patikslintas ar atšauktas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

11. Iki įmonės pertvarkymo pabaigos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka turi būti priimtas sprendimas dėl turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

12. Pertvarkius valstybės įmonę į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę, visų akcijų savininkė yra valstybė.

13. Pertvarkius savivaldybės įmonę į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę, visų akcijų savininkė yra savivaldybė.

14. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, priėmusi sprendimą pertvarkyti įmonę į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę, kartu tvirtina po pertvarkymo veiksiančios akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatus. Juos įregistravus juridinių asmenų registre, valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija tampa valstybei nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų valdytoja, savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija tampa savivaldybei nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų valdytoja.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

15. Kai valstybės įmonei pertvarkyti į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę priimamas atskiras įstatymas, valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija tvirtina po pertvarkymo veiksiančios akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatus ir, juos įregistravus juridinių asmenų registre, tampa valstybei nuosavybės teise priklausančių bendrovės akcijų valdytoja, jeigu tame įstatyme nenustatyta kitaip.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, *Žin.*, 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); *Žin.*, 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

24 straipsnis. Įmonės likvidavimas

1. Įmonė gali būti likviduojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų likvidavimo pagrindais.

2. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija priimti sprendimą likviduoti įmonę gali tik po to, kai yra Vyriausybės nutarimas nutraukti valstybės įmonės veiklą arba savivaldybės tarybos sprendimas nutraukti savivaldybės įmonės veiklą.

3. Sprendimą likviduoti įmonę priėmusi įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba teismas privalo paskirti likvidatorių. Nuo likvidatoriaus paskyrimo įmonės valdymo organai netenka savo įgaliojimų.

4. Jeigu įmonė įsteigta ribotam laikui, likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki nustatyto laikotarpio pabaigos, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo paskirti likvidatorių arba priimti sprendimą pratęsti veiklos laikotarpį ir pakeisti įmonės įstatus. Jeigu šio Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytame teisės akte yra nustatytas laikotarpis, kuriam steigiamą įmonę, sprendimas pratęsti šį valstybės įmonės veiklos laikotarpį gali būti priimamas gavus

išankstinį Vyriausybės sutikimą, savivaldybės įmonės – gavus išankstinį savivaldybės tarybos sutikimą.

5. Jeigu įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija nepriima sprendimo pratęsti įmonės veiklos laikotarpį ir nepaskiria likvidatoriaus, įmonės vadovas ar juridinių asmenų registro tvarkytojas turi teisę kreiptis į teismą, kad šis paskirtų likvidatorių.

6. Jeigu įmonės likvidavimo pagrindas yra teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimas likviduoti bankrutavusią įmonę, ji likviduojama Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

7. Jeigu įmonės likvidavimo pagrindas yra juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimas, įmonė likviduojama taikant Civilinio kodekso nuostatas, reglamentuojančias juridinio asmens likvidavimą juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva.

8. Apie sprendimą likviduoti įmonę turi būti viešai paskelbta šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje tris kartus ne mažesniais kaip 30 dienų intervalais arba viešai paskelbta vieną kartą šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytame leidinyje ir pranešta visiems kreditoriams raštu. Skelbime arba pranešime turi būti nurodyta:

- 1) įmonės pavadinimas;
- 2) įmonės buveinė;
- 3) įmonės kodas;
- 4) registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie likviduojamą įmonę;
- 5) sprendimo likviduoti įmonę priėmimo diena.

9. Apie likvidavimą pranešama juridinių asmenų registrai teisės aktų nustatyta tvarka ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo dieną. Nuo sprendimo likviduoti įmonę priėmimo įmonė įgyja likviduojamos įmonės statusą, o jo netenka įmonė likvidavus ar įstatymų nustatytais atvejais atšaukus sprendimą ją likviduoti. Likvidavimo atšaukimą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registrai.

10. Likviduojamos įmonės kreditorių reikalavimai tenkinami įstatymų nustatyta tvarka. Patenkinus visus likviduojamos valstybės įmonės kreditorių reikalavimus, likęs turtas perduodamas valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, jeigu Vyriausybė nenutaria kitaip. Patenkinus visus likviduojamos savivaldybės įmonės kreditorių reikalavimus, likęs turtas savivaldybės tarybos sprendimu perduodamas kitiems savivaldybės administravimo subjektams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1525](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21159

25 straipsnis. Likvidatoriaus kompetencija

1. Likvidatorius turi įmonės valdymo organų teises ir pareigas nuo jo paskyrimo dienos.
2. Be kitų šiame Įstatyme ir Civiliniame kodekse nustatytų pareigų, likvidatorius privalo:
 - 1) pranešti juridinių asmenų registrai apie sprendimą likviduoti įmonę, pateikti sprendimą patvirtinantį dokumentą ir pranešti duomenis apie likvidatorių;
 - 2) sudaryti likvidavimo laikotarpio pradžios įmonės balansą;
 - 3) baigti vykdyti įmonės prievolės, atsiskaityti su likviduojamos įmonės kreditoriais;
 - 4) pareikšti reikalavimus įmonės skolininkams;
 - 5) perduoti likusį įmonės turtą šio Įstatymo nustatyta tvarka;
 - 6) sudaryti įmonės likvidavimo aktą;
 - 7) perduoti dokumentus saugoti Archyvų įstatymo nustatyta tvarka;
 - 8) pateikti juridinių asmenų registrai įmonės likvidavimo aktą bei kitus teisės aktų nustatytus dokumentus, reikalingus likviduotai įmonei išregistruoti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Įsigaliojus šiam Įstatymui, institucijos, iki šio Įstatymo įsigaliojimo vykdžiusios įmonių steigėjo funkcijas, įgyvendina šių įmonių savininko teises ir pareigas.

2. *Neteko galios nuo 2015-03-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

3. Iki 2004 m. gruodžio 31 d. už kapitalo naudojimą įmonė moka palūkanas iš pelno. Valstybės įmonė moka palūkanas į valstybės biudžetą. Valstybės įmonių mokamų palūkanų dydį ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Savivaldybės įmonė moka palūkanas į savivaldybės biudžetą. Savivaldybės įmonės mokamų palūkanų dydį ir mokėjimo tvarką nustato savivaldybės taryba.

4. Šio Įstatymo nustatytos normos dėl įmonių registravimo juridinių asmenų registre įsigalioja nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios.

5. Iki juridinių asmenų registro veiklos pradžios:

1) įmonės, jų filialai ir atstovybės bei jų dokumentai ir duomenys registruojami ir kaupiami įmonių rejestre;

2) dokumentai, kurie šio Įstatymo nustatyta tvarka turi būti pateikti juridinių asmenų registru, pateikiami įmonių rejestro tvarkytojui.

6. Nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios įmonių rejestre įregistruotos įmonės laikomos įregistruotomis juridinių asmenų registre.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-866](#), 1995-04-27, Žin., 1995, Nr. 36-888 (1995-05-03), i. k. 0951010ISTA000I-866

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1403](#), 1996-06-25, Žin., 1996, Nr. 64-1508 (1996-07-05), i. k. 0961010ISTA00I-1403

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-377](#), 1997-07-02, Žin., 1997, Nr. 69-1738 (1997-07-23), i. k. 0971010ISTAVIII-377

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 19 ir 21 straipsnių papildymo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-566](#), 1997-12-09, Žin., 1997, Nr. 117-3006 (1997-12-24), i. k. 0971010ISTAVIII-566

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-648](#), 1998-03-03, Žin., 1998, Nr. 26-671 (1998-03-18), i. k. 0981010ISTAVIII-648

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 3, 9, 10, 11, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1264](#), 1999-06-24, Žin., 1999, Nr. 60-1956 (1999-07-09), i. k. 0991010ISTAI-1264

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 5, 11, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1571](#), 2000-03-16, Žin., 2000, Nr. 28-761 (2000-04-05), i. k. 1001010ISTAI-1571

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 3, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1616](#), 2000-04-11, Žin., 2000, Nr. 34-956 (2000-04-26), i. k. 1001010ISTAI-1616

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 19 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1658](#), 2000-05-02, Žin., 2000, Nr. 42-1186 (2000-05-24), i. k. 1001010ISTAI-1658

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 19 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1920](#), 2000-09-12, Žin., 2000, Nr. 83-2512 (2000-10-04), i. k. 1001010ISTAI-1920

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1895](#), 2003-12-16, Žin., 2004, Nr. 4-24 (2004-01-07), i. k. 1031010ISTA0IX-1895

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-353](#), 2005-09-29, Žin., 2005, Nr. 122-4360 (2005-10-13); Žin., 2005, Nr. 127-0 (2005-10-27), i. k. 1051010ISTA000X-353

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4, 11, 12, 13, 15, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-605](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-16 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-605

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4, 5, 6, 8 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1752](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7051 (2011-12-08); Žin., 2012, Nr. 20-0 (2012-02-14), i. k. 1111010ISTA0XI-1752

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-525a](#), 2013-10-01, Žin., 2013, Nr. 116-5805 (2013-11-09), i. k. 1131010ISTAXII-525A

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1451](#), 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20566

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1078](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10453
Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 24 straipsnio pakeitimo įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1234](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-29, i. k. 2014-15109

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1525](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21159

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-1234 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1620](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06580

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1619](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06521

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2465](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-07-05, i. k. 2016-18821

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2613](#), 2016-09-20, paskelbta TAR 2016-09-29, i. k. 2016-24187

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-333](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07556

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-701](#), 2017-10-19, paskelbta TAR 2017-10-25, i. k. 2017-16809

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 12 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas